Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0291

Genetiškai modifikuotos sojos MON 87708

2025 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (D109633/01 – 2025/2896(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projektą (D109633/01),

– atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų[1], ypač į jo 11 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į tai, kad Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 35 straipsnyje nurodytas Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas per 2025 m. rugsėjo 15 d. vykusį balsavimą nusprendė nuomonės neteikti, ir į tai, kad Apeliacinis komitetas per 2025 m. spalio 21 d. vykusį balsavimą taip pat nusprendė nuomonės neteikti,

– atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai[2], 11 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Europos maisto saugos tarnybos (EFSA) 2025 m.

---

1 OL L 268, 2003 10 18, p. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

kovo 26 d. priimtą ir 2025 m. gegužės 13 d. paskelbtą nuomonę[3],

– atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas, kuriomis prieštaraujama leidimui naudoti genetiškai modifikuotus organizmus (GMO)[4],

---

[3] EFSA genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupės mokslinė nuomonė „Assessment of genetically modified soybean MON 87708 (application GMFF-2023-21237)“, *EFSA Journal*, 2025;23(5):9379; https://doi.org/10.2903/j.efsa.2025.9379.

[4] Per aštuntąją kadenciją Parlamentas priėmė 36 rezoliucijas, o per devintąją kadenciją – 38 rezoliucijas, kuriose prieštaraujama leidimui naudoti GMO. Be to, per dešimtąją kadenciją Parlamentas priėmė šias rezoliucijas:

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2628, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × NK603, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1797, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2627, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotos medvilnės COT102, kurie iš jos sudaryti arba kurie iš jos pagaminti (OL C, C/2025/1798, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2629, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 ir aštuonių jų subkombinacijų, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (OL C, C/2025/1799, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1828, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 atnaujinamas leidimas pateikti rinkai pašarus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810 arba kurie iš jų sudaryti, ir maisto produktus ir pašarus, pagamintus iš genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 810, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1207 (OL C, C/2025/1800, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj);

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 2 ir 3 dalis,

– atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos

---

– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1822, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP915635 arba kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1801, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1826, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP23211, kurie iš jų sudaryti ar pagaminti (OL C, C/2025/1802, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/2618, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP202216, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, (OL C, C/2025/1803, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj);
– 2024 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 94804, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/1804, 2025 4 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP910521, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2246, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2246/oj);
– 2025 m. vasario 12 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų MON 95275, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (OL C, C/2025/2247, 2025 4 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2247/oj);
– 2025 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti, projekto (P10_TA(2025)0106);

komiteto pasiūlymą dėl rezoliucijos,

A. kadangi 2015 m. balandžio 24 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/700[5] buvo leista teikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų MON 87708 (toliau – genetiškai modifikuotos sojos), kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti;

B. kadangi 2024 m. kovo 8 d. Belgijoje įsisteigusi bendrovė „Bayer Agriculture B.V.“ Jungtinėse Amerikos Valstijose įsisteigusios bendrovės „Bayer CropScience LP“ vardu pateikė Komisijai prašymą dėl to leidimo atnaujinimo; kadangi tas leidimas apėmė ir kitų nei maistas ar pašarai produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų sojų arba kurie iš jų sudaryti, pateikimą rinkai naudoti pagal tą pačią paskirtį kaip ir bet kurias kitas sojas, išskyrus auginimą;

C. kadangi 2025 m. kovo 26 d. EFSA pateikė palankią nuomonę, kurioje padarė išvadą, kad prašyme dėl leidimo atnaujinimo nebuvo pateikta duomenų, patvirtinančių naujus pavojus, pakitusią ekspoziciją arba mokslinį netikrumą, dėl kurių pasikeistų 2013 m. pateiktos pirminio rizikos vertinimo išvados;

D. kadangi EFSA nuomonėje nepakankamai aptartas kumuliacinis ir sudėtinis poveikis, netiesioginė rizika sveikatai arba ilgalaikiai ekologiniai padariniai, susiję su dikambos naudojimu dideliu mastu;

E. kadangi genetiškai modifikuotos sojos yra atsparios dikambai, t. y. herbicidui, kuris kelia didelę riziką biologinei įvairovei, dirvožemio ir vandens būklei, taip pat yra susijęs su dulksnos dreifu už lauko ribų ir padaro žalos netoliese esantiems javams ir ekosistemoms;

F. kadangi dikambai atsparių genetiškai modifikuotų sojų plėtimas eksportuojančiose šalyse yra susijęs su plačiai paplitusiu herbicidų dulksnos dreifu, ūkininkų ginčais ir poveikiu ekosistemoms, o tai atspindi socialinius, ekonominius ir aplinkosauginius susirūpinimą keliančius klausimus;

G. kadangi poveikio aplinkai stebėsena, numatyta Komisijos įgyvendinimo sprendimo projekte, grindžiama bendra stebėsena ir neapima tikslinių tyrimų apie apdulkintojus, organinį dirvožemį arba vandens rūšis;

H. kadangi esant moksliniam netikrumui ir dokumentais patvirtintos

---

– 2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2025/1898, kuriuo pagal 2025 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 leidžiama pateikti rinkai produktus, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų kukurūzų DP51291, kurie iš jų sudaryti arba kurie iš jų pagaminti (P10_TA(2025)0222).

5 OL L 112, 2015 4 30, p. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2015/700/oj.

rizikos, kurią kelią papildomas herbicidų naudojimas, atvejais turėtų būti taikomas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 191 straipsnyje numatytas atsargumo principas;

I. kadangi Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 reikalaujama užtikrinti, kad genetiškai modifikuoti maisto produktai ir pašarai neturėtų neigiamo poveikio žmonių sveikatai, gyvūnų sveikatai ar aplinkai;

J. kadangi pagal koncepciją „Viena sveikata“ reikalaujama atsižvelgti į mišrų leidimų dėl genetiškai modifikuotų kultūrų poveikį žmogaus, gyvūnų ir augalų sveikatai ir aplinkos higienai, kuris tinkamai neatsispindi dabartiniame vertinime;

K. kadangi Parlamentas ne kartą prieštaravo GMO leidimams arba jų atnaujinimui tais atvejais, kai Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatiniame komitete arba Apeliaciniame komitete nebuvo pasiekta valstybių narių kvalifikuota balsų dauguma, pabrėždamas nuolatinį demokratijos trūkumą vykdant GMO leidimų išdavimo procedūrą;

1. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas viršija Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 numatytus įgyvendinimo įgaliojimus;

2. mano, kad Komisijos įgyvendinimo sprendimo projektas neatitinka Sąjungos teisės, nes jis nesuderinamas su Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 tikslu, pagal kurį, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/20026 nustatytais bendraisiais principais, siekiama nustatyti pagrindą, kuriuo būtų leidžiama užtikrinti aukštą žmonių gyvybės ir sveikatos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, taip pat aplinkos ir vartotojų interesų apsaugos lygį, kalbant apie GM maistą ir pašarus, kartu užtikrinant veiksmingą vidaus rinkos veikimą ir laikantis atsargumo principo;

3. prašo Komisijos atsiimti savo įgyvendinimo sprendimo projektą;

4. ragina Komisiją laikantis koncepcijos „Viena sveikata“ neatnaujinti leidimo naudoti genetiškai modifikuotas sojas dėl rizikos, susijusios su dikambos naudojimu, poveikiu aplinkai ir nepakankamais ilgalaikiais įrodymais;

5. ragina Komisiją nedelsiant pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl sprendimų priėmimo procedūros GMO srityje reformos, siekiant atsižvelgti į nuolatinius Parlamento prieštaravimus ir trūkstamą kvalifikuotos daugumos paramą tarp valstybių narių;

---

6 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

6. primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į Sąjungos įsipareigojimus pagal tarptautinius susitarimus, pvz., Paryžiaus klimato susitarimą, Jungtinių Tautų (JT) biologinės įvairovės konvenciją ir JT darnaus vystymosi tikslus;

7. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.